

PROGRAM PROFILAKTYKI

NIEPUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA W PŁOTACH

PODSTAWA PRAWNA:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72); Konwencja o Prawach Dziecka (art. 3, 19, 33); Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół; Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznych placówek oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.); Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U.2014.,poz.395); Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2013., poz. 532); Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni Specjalistycznych (Dz. U. 2013., poz. 199); Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013., poz. 532); Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. (Dz. U. z 2005r., nr 179); Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 września 2012 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (D.U. 2012 poz. 1356) - Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r., Nr 10, poz. 55, z późn. zm.) znowelizowana 8 kwietnia 2010r.; Dokumenty wewnętrzne: Statut Zespołu Edukacyjnego w Płotach, Szkolny Program Wychowawczy.

I. WSTĘP

Szkolny Program Profilaktyki (SPP) jest ukierunkowany na wszechstronny rozwój dziecka, uwzględniając jego potrzeby i zainteresowania oraz żeby każde dziecko w naszej szkole czuło się ważne i potrzebne. Cele założone w niniejszym programie powinny mieć odzwierciedlenie w planach przygotowywanych indywidualnie przez wychowawców poszczególnych klas. Należy w nich umieścić szczegółowe informacje dotyczące metod, form pracy, terminów i osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań. Program może ulegać modyfikacji, zgodnie z bieżącymi potrzebami szkoły.

Opracowany program, poparty jest diagnozą środowiska uczniów, rodziców i nauczycieli. Na jej podstawie ustalono, iż najważniejsze problemy w szkole i w domu, którym należy zapobiegać to :

- agresja słowna i fizyczna /przezwiska, wulgaryzmy, popychanie, bójki;
- nieusprawiedliwione nieobecności, niska frekwencja;
- konflikty z rówieśnikami, stosowanie przemocy;
- zagrożenia płynące z obcowania z Internetem /zawieranie znajomości, spotkania z nieznanymi, przekazywanie danych osobowych;
- uzależnienie od mediów / TV, gry komputerowe, Internet, telefon;
- brak właściwej organizacji czasu wolnego dzieci /niekontrolowanie przez rodziców sposobu spędzania czasu wolnego przez dziecko;
- eksperymentowanie z paleniem papierosów, piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków (dopalacze);
- nieporadność wychowawcza rodziców / brak zaangażowania rodziców, brak współpracy dom-szkoła.

II. ZADANIA PROGRAMU

1. Przeciwdziałanie zagrożeniom: wspieranie procesu wychowawczego; wyłonienie osób zagrożonych.
2. Organizacja działań zapobiegających zjawiskom szkodliwym, zagrażającym prawidłowemu rozwojowi dzieci.
3. Wspieranie rozwoju uczniów poprzez:

- Dbanie o ich zdrowie fizyczne i psychiczne;
- Uczenie uczniów szacunku do innych i do życia;
- Wskazywanie sposobów unikania zagrożeń we współczesnej rzeczywistości;
- Wzbogacanie umiejętności życiowych uczniów;
- Przeciwdziałanie przejawom zachowań agresywnych;
- Zapobieganie uzależnieniom poprzez informowanie o przyczynach i skutkach zachowań ryzykownych;
- Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, jako sposobu radzenia sobie z trudnościami;
- Promowanie zdrowego stylu życia, jako jeden z alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.

III. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

1) Rozwijanie u uczniów ważnych umiejętności życiowych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie:

- ochrona uczniów przed zagrożeniami;
- radzenie sobie bez agresji;
- współpraca w grupie;

2) Doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli.

2. Cele szczegółowe:

a) Uczniowie:

- Wzmacnianie w uczniach poczucia własnej wartości;
- Rozpoznawanie czynników ryzyka, wpływających na rozwój i zdrowie;
- Uwrażliwienie na potrzeby innych i rozbudzenie aktywności społecznej;
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami;
- Odkrywanie i umacnianie poczucia własnej wartości i znaczenia uczuć w życiu człowieka;
- Rozwijanie u uczniów postaw prozdrowotnych.

b) Rodzice:

- Kształtowanie w rodzicach poczucia przynależności i odpowiedzialności za szkołę;
- Doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- Uświadomienie zagrożeń w rozwoju młodego człowieka.

c) Nauczyciele:

- Podmiotowe traktowanie każdego ucznia;
- Doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- Ukazywanie wzorców wychowawczych;
- Zwiększenie zaangażowania w działania wychowawcze;

IV. ZAKRES REALIZACJI PROGRAMU

- Objęcie działaniami wszystkich uczniów;
- Włączenie do realizacji wszystkich pracowników szkoły;
- Włączenie do działania rodziców;
- Pomoc i wsparcie profesjonalistów w dziedzinie profilaktyki, których działania są sprawdzone i skuteczne

V. PODEJMOWANE DZIAŁANIA

- Promocja zdrowia a nie zwalczanie patologii;
- Szukanie i eliminowanie przyczyn podejmowania zachowań ryzykownych;
- Informowanie o skutkach zachowań ryzykownych;
- Stosowanie metod aktywizujących w pracy z dziećmi;
- Systematyczność i wielopłaszczyznowość działań.

VI. STRUKTURA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Struktura programu

Szkolny program profilaktyki obejmuje 5 modułów tematycznych. 4 moduły dot. działań i zajęć z uczniami, moduł 5 dot. rodziców.

- 1) Wyposażenie uczniów w umiejętności zapobiegania i rozpoznawania sytuacji niebezpiecznych.
- 2) Eliminowanie zagrożeń, jakie niosą za sobą media.
- 3) Zapobieganie i eliminowanie zagrożeń społecznych związanych z eksperymentowaniem: palenia papierosów; spożywania alkoholu; zażywania dopalaczy; zażywania narkotyków.
- 4) Eliminowanie agresji słownej i fizycznej w tym popychania, szarpania, bójek, przewisk, wulgaryzmów, konflikty między uczniami.
- 5) Zwiększenie zaangażowania rodziców w sprawy szkoły.

Treści zawarte w modułach będą realizowane w zależności od potrzeb i specyfiki zespołu uczniowskiego.

2. Program realizowany będzie w ramach:

- 1) godzin do dyspozycji wychowawcy, rzetelnie zaplanowanych;
- 2) lekcji przedmiotowych: prowadzenie podczas lekcji działań w nawiązaniu do zadań programu profilaktyki;
- 3) zajęć pozalekcyjnych - organizacja czasu wolnego /koła zainteresowań, koła wiedzy, zajęcia taneczne i sportowe/;
- 4) udziału w różnego rodzaju inicjatywach społecznych, kulturalnych, sportowych, edukacyjnych;
- 5) tworzenia i realizacji projektów wspierających realizację zadań programu profilaktycznego;
- 6) różnych form integracyjnych ze środowiskiem lokalnym;
- 7) prowadzonych zajęć w świetlicy;
- 8) zajęć wyrównawczych; konsultacji przedmiotowych;
- 9) spotkań z rodzicami i Indywidualnych kontaktów z rodzicami;

VII. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA METODYCZNE

1. Zadania dla wychowawców

MODUŁ 1

ZADANIA KIERUNKOWE	WYPOSAŻENIE UCZNIÓW W UMIEJĘTNOŚCI ZAPOBIEGANIA I ROZPOZNAWANIA SYTUACJI NIEBEZPIECZNYCH
CELE KIERUNKOWE:	UCZENIE DYSTANSU DO OSÓB, MOGĄCYCH ZAGRAŻAĆ NIEBEZPIECZEŃSTWU. NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI WŁAŚCIWEGO REAGOWANIA/ZACHOWANIA SIĘ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA.
Wymagania szczegółowe: uczeń	1. Wie, jak dbać o bezpieczeństwo w relacjach z innymi osobami
	2. Wie na czym polega i zachowuje dystans w relacjach z nieznanymi
	3. Dbą o pozytywny obraz własnej osoby /ma poczucie/
	4. Wie, jak współpracować, żeby zapobiec zachowaniom niebezpiecznym
	5. Zna sposoby zachowania się w sytuacjach zagrożenia
	6. W razie zagrożenia na terenie szkoły, zwraca się o wsparcie do personelu szkolnego

Klasy 1-3

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	1,5	Codziennie sytuacje zagrożenia, jak się zachować	1-3
2	2	Jak zachować się wobec nieznanymi?	1-3
3	3	Uczymy się akceptować siebie	1-3
4	4	Jak skutecznie odmawiać - ćwiczymy sposoby odmawiania	1-3
5	6	Do kogo i w jakiej sytuacji mogę zwrócić się o wsparcie w szkole?	1-3

Klasy 4-6

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	1,5	Sytuacje zagrożenia z jakimi mogę się spotkać na co dzień	4
2	2	Zachowanie dystansu w relacjach z nieznanymi	4
3	1,6	Zachowania niebezpieczne – czy mogę im zapobiec?	5
4	1,3	Kultura języka: tworzymy słownik wyrazów pożądanym	5-6
5	3,4	Potrafię się zachować – jestem kulturalny	4-6

MODUŁ 2

ZADANIA KIERUNKOWE	ELIMINOWANIE ZAGROŻEŃ, JAKIE NIOSĄ ZA SOBĄ MEDIA /TV; TI; TELEFON/
CELE KIERUNKOWE:	PODEJMOWANIE ŚWIADOMYCH DECYZJI I DOKONYWANIE WŁAŚCIWYCH WYBORÓW DOT. KORZYSTANIA z TV I TI PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM
Wymagania szczegółowe: uczeń	1. Zna czyniące zagrożenia związane z nieumiejętnym, niedojrzałym korzystaniem z TI
	2. Zna wiele ciekawych sposobów spędzania czasu wolnego
	3. Potrafi zaplanować sposób spędzania czasu wolnego
	4. Wie co może, a czego nigdy nie powinien przekazywać osobom nieznanym
	5. Kontroluje swój czas spędzony przy komputerze sam i przy wsparciu rodziców

KLASY 1-3

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	1,5	Zagrożenia, jakie może powodować telewizja, gry komputerowe i in;	1-3
2	2,3	Niewłaściwe gry i zabawy /pozbawione interakcji międzyludzkich/, ich zgubny wpływ na zachowanie dzieci	2-3
3	2	Bawimy się wspólnie, jesteśmy zgraną grupą uczniów	1-3
4	2,3	Korzyści z aktywnego spędzania wolnego czasu	1-3
5	4	Dlaczego i jakich informacji nie mogę przekazywać nieznanym	1-3

Klasy 4-6

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	1,3	Plusy i minusy korzystania z mediów	4-6
2	1,2,5	Zagrożenia, jakie może powodować telewizja, gry komputerowe;	4-6
3	3,4,5	Jaki jestem - moje mocne i słabe strony	6
4	2,3	Korzyści z aktywnego spędzania wolnego czasu	4-6
5	3,,	Jestem odpowiedzialny za swoje wybory	5-6

MODUŁ 3

ZADANIA KIERUNKOWE	DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO ZAPOBIEGANIA I ELIMINOWANIA ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH ZWIĄZANYCH Z EKSPERYMENTOWANIEM PALENIA PAPIEROSÓW, PICIA ALKOHOLU, ZAŻYWANIA DOPALACZY, ZAŻYWANIA NARKOTYKÓW.
CELE KIERUNKOWE:	KSZTAŁTOWANIE WŁASNYCH POGLĄDÓW, OPINII I POSTAW WOBEC ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH; WDRAŻANIE DO PODEJMOWANIA ŚWIADOMYCH WYBORÓW
Wymagania szczegółowe uczniów:	1. Wskazuje zagrożenia wynikające z palenia tytoniu i nadużywania alkoholu, zażywania dopalaczy i narkotyków.
	2. Wyjaśnia dlaczego nie wolno ulegać presji swoich kolegów, w jaki sposób odmawiać
	3. Rozumie negatywne skutki uzależnień, dokonuje właściwych wyborów
	4. Wymienia szkody zdrowotne i społeczne związane z paleniem papierosów, pić alkoholu, zażywaniem dopalaczy i narkotyków.

Klasy 1-3

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	2,3	Poszukujemy rozwiązań w sytuacjach zagrożenia	1
2	3	Jak nie ulegać presji kolegów?	2-3
3	1,4	Co wiem o zagrożeniach dot. palenia tytoniu i nadużywania alkoholu	1-3
4	2	Czy środowisko może mieć na mnie zły wpływ?	2-3

Klasy 4-6

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	1	Zagrożenia wynikające z palenia tytoniu i nadużywania alkoholu, zażywania dopalaczy i narkotyków.	4-6
2	2	Poznajemy i ćwiczymy sposoby odmawiania bez konfliktów	4-6
3	4	Szkody zdrowotne i społeczne związane z nałogami	4-6
4	3	Kultura wolnego czasu spędzanego bez nałogów	4-6

MODUŁ 4

ZADANIA KIERUNKOWE	ELIMINOWANIE KONFLIKTÓW MIĘDZY UCZNIAMI SPOWODOWANE AGRESJĄ SŁOWNĄ I FIZYCZNĄ: POPYCHANIE, BÓJKI, PRZEZWISKA, WULGARYZMY.
CELE KIERUNKOWE:	NABYWANIE UMIEJĘTNOŚCI W ZACHOWANIU SIĘ ZGODNIE Z NORMAMI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO
Wymagania szczegółowe uczniów:	1. Nie jest bierny i negatywnie reaguje na przejawy agresji słownej i fizycznej innych
	2. W komunikacji stosuje formy wyrażania swoich uczuć – komunikat ja
	3. Zna i stosuje sposoby spędzania czasu podczas przerw międzylekcyjnych
	4. Wyjaśnia, jak się zachować podczas współzawodnictwa – stosuje zasadę fair-play
	5. Kształtuje umiejętności kulturalnego rozwiązywania sporów/konfliktów
	6. Rozumie przyczyny i skutki zachowań agresywnych
	7. Posiada wiedzę nt. poprawnego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach

Klasy 1-3

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	1	1. Przejawy agresji: popychanie, bójki, wulgaryzmy, przewiska	1-3
2	2	2. Jak rozmawiać z rówieśnikami - mówię o tym jak się z tym czuję	1-3
3	4	3. Co to znaczy stosować się do zasady fair-play	1-3

4	5	4. Sposoby kulturalnego rozwiązywania sporów z rówieśnikami	1-3
5	3,6	5. Przyczyny i skutki zachowań agresywnych podczas przerw międzylekcyjnych	1-3
6	7	6. Jak poprawnie zachowywać się w różnych miejscach i sytuacjach	1-3

Klasy 4-6

LP	WYMAGANIA	TEMATYKA ZAJĘĆ/DZIAŁANIA	KLASA
1	6	Przyczyny i skutki zachowań agresywnych	4-6
2	4,5	Konstrukttywne sposoby rozwiązywania sporów/konfliktów	4-6
3	2,3,5	Budowanie udanych relacji z rówieśnikami – co możemy wspólnie zrobić?	4-6
4	4,5	Poszukujemy sposobów radzenia sobie ze złymi emocjami	4-6
5	1	Nie jestem obojętny na zachowanie moich kolegów	4-6
6	7	Powiedz to inaczej – kultura słowa	4-6

2. Zadania dla rodziców

MODUŁ 5

ZADANIA KIERUNKOWE	ZWIĘKSZENIE ZAANGAŻOWANIA RODZICÓW W SPRAWY SZKOŁY
CELE KIERUNKOWE:	POPRAWA WSPÓŁPRACY RODZICÓW ZE SZKOŁĄ; ZMNIJSZENIE POZIOMU NIEPORADNOŚCI WYCHOWAWCZEJ RODZICÓW.
Wymagania szczegółowe: RODZICE	1. Poszerzą i nabędą nowe, skuteczniejsze umiejętności wychowawcze
	2. Są bardziej świadomi swojej odpowiedzialności rodzicielskiej
	3. Są przekonani o ważności, ciągłości i jednolitości oddziaływań wychowawczych
	4. Dokonują świadomych decyzji i wyborów dot. korzystania dzieci z z TV i TI
	5. Kontrolują sposoby spędzania czasu wolnego przez dziecko
	6. Poprawiają swoje relacje z dziećmi
	7. Współdecydują w sprawach działań profilaktycznych w szkole.
	8. Włączają się w organizację imprez, uroczystości szkolnych i środowiskowych.
	9. Współdziałają ze szkołą, prowadzą działania wychowawcze wspólnie ustalone z pedagogiem, wychowawcą, innym nauczycielem; są konsekwentni w ujednoczeniu swoich i szkolnych oddziaływań.

LP	WYMAGANIA	DZIAŁANIA	WYKONAWCY
1	2,7	Zapoznanie rodziców z programem wychowawczym i profilaktyki	wychowawcy
2	1,2,3,4,9	Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, w miarę możliwości udzielanie im doraźnej pomocy	wychowawcy, inni nauczyciele, pedagog, dyrektor
3	7,8,9	Angażowanie rodziców do ścisłej współpracy wychowawczej ze szkołą	wychowawcy/pedagog
4	1,2,3,4,5,6,9	Prowadzenie psychoedukacji rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz stosowania właściwych metod wychowawczych	wychowawcy, pedagog
5	2,4,5,9	W razie potrzeby zaproszenie na spotkania z rodzicami specjalistów z zakresu profilaktyki, którzy nakreślą istniejący problem	dyrektor

3. Pozostałe zadania

- Realizacja zadań zgodnie z harmonogramem imprez i uroczystości szkolnych;
- Opieka nad uczniem posiadającym opinię PPP;
- Porady dla rodziców;
- Indywidualizacja metod pracy dydaktycznej;
- Comiesięczna analiza frekwencji;

- Informowanie rodziców o formach pomocy na terenie szkoły i poza szkołą;
- W razie potrzeby sporządzanie kontraktów z uczniami.

VIII. SPODZIEWANE EFEKTY

- Integracja działań wychowawczych.
- Prezentowanie odpowiedniej postawy na skutek właściwego wyboru działań i pozytywnych zachowań.
- Otwarcie uczniów na siebie i innych.
- Propagowanie na co dzień zdrowego stylu życia.
- Przewycięzanie trudności i niepowodzeń szkolnych.
- Wzmocnienie poczucia przynależności do określonej grupy społecznej.
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach i miejscach.
- Odkrycie przez uczniów swoich pasji i zainteresowań.
- Wzbudzenie świadomej odpowiedzialności uczniów, nauczycieli i rodziców za efekty działań wychowawczych.

Efekty realizacji *Programu profilaktyki* będą analizowane przez wychowawców oraz nauczycieli na bieżąco.

IX. SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU

- Dokumentowanie przebiegu rozmów;
- Informacja zwrotna dot. przeprowadzonych działań profilaktycznych;
- Analiza dokumentów;
- Sprawozdania końcoworoczne wychowawców klas z realizacji programu profilaktyki z samooceną stopnia realizacji /od 1 do 6/;
- Ankieta dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

X. FORMY KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU /PLANU ZADAŃ/

Realizacja zadań programu obejmuje cały rok szkolny. Przebieg realizacji kontrolowany będzie przez obserwację zachowań i postaw uczniów; zapisy w dziennikach lekcyjnych; sprawozdania nauczycieli z realizacji programu. Efekt końcowy podjętych działań zostanie oceniony za pomocą ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli m.in. oceniających zachowania i postawy uczniów.

Program udoskonalono i wprowadzono zmiany w sierpniu 2015r., zgodnie z wynikami ewaluacji i zaleceniami.